

Batta András

Újjászületett a Zeneakadémia

1907-ben, a magyar szecesszió delelőjén, Ferenc József ő császári és királyi felsége uralkodása alatt, gróf Wlassics és gróf Apponyi miniszterek gondoskodó tekintete mellett, Mihalovich Ödön főigazgató regnálásának idején fölépült és megnyílt egy épület, amely az első pillanattól kezdve misztikus vonzerővel láncol magához mindenkit, aki akár egyszer is belépett kapuján: a Zeneakadémia épülete. Ez az építészeti csoda – közvetve – Liszt Ferencnek és Erkel Ferencnek köszönhető, akik – bár a megnyitó idején már egyikük sem volt az élők sorában – 1875-ben létrehozták a Magyar Királyi Zeneakadémiát. Szinte példa nélküli a történelemben, hogy két ilyen óriási egyéniség bábáskodjon egy oktatási intézmény létrejötté fölé, amely általuk nemzeti és nemzetközi hatást egyaránt kapott. Ebből a szellemiségből merítettek azok a zseniális növendékek, akik később tanárként határozták meg a Zeneakadémia egyéniségét és egyediségét: Dohnányi, Bartók, Kodály, Weiner Leó... Az ő diákságuk idején a Zeneakadémia még az Andrássy út–Vörösmarty utca sarkán álló neoreneszánsz épületben működött. Az új épület a Liszt Ferenc téren merész szépségével olyan súlyt és jelentőséget adott a magyar zenének, hogy az a megnyitást követő évtizedekben Magyarország egyik stratégiai fontosságú értékévé vált, és ma is az maradt.

Amikor 2003-ban kiírtuk a tervpályázatot az épület rekonstrukciójára, több évtizedes vágyunk tettünk eleget, hiszen Hubay Jenő, a Zeneakadémia egykori főigazgatója már 1934-es évnnyitő beszédében megemlítette az akkor még nem egészen harmincesztendősi épület felújításának szükségességét. A történelmi események azonban ezt a luxust nem tették lehetővé, és az a szerencsés körülmény, hogy a ház a II. világháborút is megúsza egy lövedék jelentéktelen becsapódásával a tetőn, ugyancsak nem indokolta sűrgetően, hogy érdemben hozzányúljanak az épülethez. Ma már azt mondhatjuk: hála Istennek, ugyanis egy korábbi felújítás során a műemléki helyreállítás elvei nem az eredetihez való hűség jegyében határozták volna meg a koncepciót. A tervpályázattól a 2013. október 22-i megnyitáig tíz év telt el.

Ennek a tíz évnek a története regénybe illő: évekig tartott az anyagi forrás megszerzése (Európai Unió + magyar állam), majd annak a kiegészítő, új épületnek a felépítése, amely a Wesselényi utca–Hársfa utca sarkán található, s a Zeneakadémia modern, oktatásra, gyakorlásra, hivatali működésre alkalmas színterévé vált. A történet legrövidebb fejezete volt a főépület tényleges felújítása, amelyre mindössze két év állt rendelkezésre. Nem hozzáértő – s magamat is közéjük sorolom – szinte fel sem fogja, miként lehetett ezt a hatalmas, zenei hasonlattal élve „szokszólamú” építészeti remekművet szinte újraépíteni, ennyire rövid idő alatt.

Múlt és jelen, sőt, talán a jövő is találkozik a Zeneakadémia újjászületett épületében. Olyan restaurátori munka zajlott itt, ami fölnőtt a magyar iparművészet fénykorához, az épület keletkezési idejéhez. A fa, az üveg, a textil, a kő, a kerámia visszanyerte régi jelentőségét és jelentését, új életre kelt, hogy estéről estére elmesélje a közönségnek és a fellépő muzikusoknak az épületbe zárt történetet Dionüszoszról és Apollóról, a zene szentélyéről, a művészetek forrásáról, az élet értelméről, amit – az emeleti Körösfői-Kriesch freskó üzenete szerint – e forrásnál találunk meg. Ezzel párhuzamosan az épület kiegészült olyan terekkel, amelyekről az eredeti alkotók nem is álmodtak, hiszen nem tudták, hogy a Nagyterem és a Kisterem a nemzetközi hangversenyélet központjává válik, és a ház ugyanolyan mértékben szolgálja az itt folyó hangversenyzést, mint az oktatást. A korábbi évtizedekben elrontva beépített udvarok helyén átriumszerű termek születtek, és a színpad mögött felépült a mai színpadtechnikát megteremtő és kiszolgáló birodalom, s nem utolsósorban az egész épület műszaki üzemeltetésének szíve. Azaz: a 21. század. A Zeneakadémián térré válik az idő. A zene hatalma csodát produkált.

A szerző egyetemi tanár, a rekonstrukció idején a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora, jelenleg az egységes komolyzenei koncepció kialakításának kormánybiztosa.

IMPRESSZUM

SZÍNPAD
Előadóművészetek technikája

X. évfolyam 1. szám
2014. március

MAGYAR
SZÍNHÁZTECHNIKAI
SZÖVETSÉG

A Magyar Színháztechnikai Szövetség
szaklapja
HU ISSN 1786-6995

Megjelenik: negyedévente (március, június, szeptember, december hónap)
Kiadja: a Magyar Színháztechnikai Szövetség, 1011 Budapest, Corvin tér 8., www.msztisz.hu
Felelős kiadó: Szűcsborus János, az MSZTSZ elnöke.
Főszerkesztő: Szabó-Jilek Iván, Tel./fax: (+36-1) 375-6566, szjivan@t-online.hu
Szerkesztőbizottság: Götz Béla, Götz Eszter, Kárpáti Imre, Kiss Péter, Krisztiáni István, Rétfalvi János, Dr. Sirató Ildikó, Dr. Venczel Sándor, Wettstein Tibor
Szerkesztőség: Magyar Színháztechnikai Szövetség titkársága, 1138 Budapest, Madarász Viktor utca 43. fszt. Tel./fax: 329-0841

Korrektor: Darnay László
Grafikai munkák, tördelőszerkesztés: Luszti Tibor
Mobil: 06-20-255-6160
E-mail: tiber.lusztig@gmail.com
Nyomdai munkák: DeMax Művek Nyomdaipari Kft.

Terjesztés: előfizetéssel, színházi árusoknál.
A Szövetség tagjai ingyen kapják.
Ár: 945 Ft/példány

Előfizethető: a szerkesztőség címén vagy a www.msztisz.hu honlapról lévő megrendelőlapon. 2014. évi teljes évfolyam ára 3360 Ft. A postaköltséget felszámítjuk.

Régebbi lapszámok – korlátozott számban – még kaphatók.
Kéziratokat, ábrákat, fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Szerkesztőségünk a hirdetések és PR-cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget.

A közölt cikkek tartalma nem minden esetben tükrözi a szerkesztőség véleményét.

Lapunkat rendszeresen szemlézi
Magyarország legnagyobb
médiatitkára, az

» **OBSERVER** «